

Reviews and Anotations
Рецензии и анотации

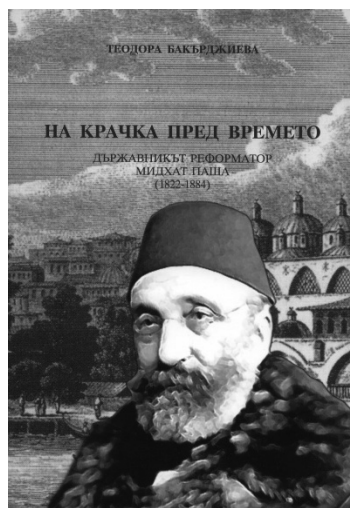
НЕПРЕМЪЛЧАНО, СРАМНО... ЕДНА БЕЗРОДНА КНИГА

Теодора Бакърджиева. (2009). На крачка пред времето. Държавникът реформатор Мидхат паша (1822 – 1884). Русе: Издателство „Авангард принт“. ISBN: 9789543370863.

Огнян Стамболиев

„На крачка пред времето“ или „Държавникът-реформатор Мидхат паша“ е името на новата книга на нашата историчка Теодора Бакърджиева, щедро субсидирана от Анкара и написана по поръчка на доскорошния турски консул в Бургас Сефа Юджер, известен с интереса си към вътрешните дела на България. Според признанието на авторката той я бил накарал да погледне на Мидхат паша с „нов поглед, като непредубедена европейка“. За целта заедно с посланика на Турция у нас консултът Юджер издейства солидна субсидия от голямата турска банка „Зираат“ за луксозното издание.

В уводните си, преливащи от възторг и благодарности думи към спонсорите си от Анкара развълнуваната авторка споделя: „Благодаря на съдбата, която ме поведе по този път и ми позволи да съпреживея един ДОСТОЕН ЖИВОТ!“. Да, драги читатели, не се чудете, тук не става дума за живота на Раковски, Ботев, Каравелов или Левски и на хилядите достойни българи, дали живота си за нашата свобода, а... за живота на един от най-опасните и коварни наши поробители – Митхад паша, който, ако беше напълно успял с „реформите“ си и с идеята си за уж „дуалистична държава“, сигурно още щяхме да сме в границите на Турция! Какво е целял всъщност този „велик и мъдър реформатор“? Чрез някои козметични промени да запази статуквото на варварската Османска империя и България да остане под робството – още някое и друго столетие, ако българите се съх-

ранят като народност. За щастие, консервативните сили от Високата порта не са го разбрали и след като е бил обвинен в атентата срещу султана, е осъден и изпратен в изгнание в Анадола.

Нешастна е нашата историческа съдба! Както писа забележителният български драматург Станислав Стратиев: „Ние сме без късмет, дори на поробител не случихме!“. Нашето петвековно робство е без аналог в културна Европа. Повечето от европейските народи са били за по-дълго или за по-кратко време под нечие чуждо робство. Но когато Италия е била под австрийско робство, е имала Верди, а Полша под руско – Мицкевич и Шопен, Чехия – Дворжак и Сметана. Толкова жестоко, примитивно, безпросветно и варварско беше само нашето иго. То ни осакати за векове – промени съдбата ни, националния ни характер, замърси хубавия ни и звучен славянски език с неблагозвучните турцизми, забави културното ни и икономическото ни развитие, нанесе непоправими поражения върху генофонда ни. Демографите твърдят, че ако не бе то, щяхме да сме от големите нации и сили на континента, с близо 60-милионно население. Да, нашата трагедия е била в това, че сме били поробени, при това в един кризисен момент в историята ни, от една силно военизирана държава с много по-ниска степен на цивилизационно развитие, която е упражнявала цели пет века истински, системен, непрекъснат геноцид у нас. Геноцид, за който още не сме получили извинение от Анкара, която продължава да се държи нагло и цинично с нас.

А въпросната нашенска историчка не пести хвалебствията си за турския държавник. Да, той е направил доста неща, доста е строил (с робския труд на българите), реформирал, но за нуждите... на Турската империя. А с българските борци за свобода и национална независимост се е разправял безмилостно, зверски и жестоко. След потушаването на бунтовете в Южна България през 1857 г. започва възходящата му кариера, при която стига до поста губернатор или валия на Русенския вилает, заемащ цяла Северна България. По негова заповед е убит и след това окачен на бесило Стефан Караджа, за да плаши българите. Той е и фактическият убиец на Ангел Кънчев. Един безмилостен главорез!

Цялата книга с немалък обем, близо 300 страници, е едно „похвално слово“, една възторжена ода за този турски паша. Чета и не мога да повярвам на очите си, че един български историк може да стигне дотам – да възхвалява един поробител. Да го сравнява с... Петър Велики! Защото Мидхат е имал една-единствена цел – реформирането на изостаналата и ретроградна Османска империя, за да бъде тя съхранена в новите политически реалности на Европа. Също както неговите наследници днес – Ердоган и сие, искат да възродят омразната Османска империя, потискала и тормозила векове наред десетки народи от Азия, Африка и Европа. Затова бяха и тези нагли турски демонстрации с т.нар. „Влак на Османска империя“ от Виена до Цариград, по чиито ва-

гони имената на Пловдив, Стара Загора и Русе бяха изписани като „Филибе“, „Ески Заара“ и „Русчук“, като географската карта за турските училища, на която една трета от България е в... границите на Република Турция...

Жалкото е обаче, че след скандала с Батак, субсидиран от Анкара, се появяват четива като този панегирик за един от нашите поробители. При това избивал системно и упорито български революционери. А на иначе упоритата и трудолюбива авторка Теодора Бакърджиева бих препоръчал да напише подобни вдъхновени книги за нашите герои от тази трагична епоха. Те не бива да бъдат забравени, нищо че от Анкара няма да получи пари за тях. За съжаление, случаят не е единствен. Немалко наши учени и журналисти са вече купени от разни фондации и съчиняват и разпространяват подобни антибългарски писания. Аз, като потомък на стар възрожденски род на книжовници и революционери, се чувствам лично обиден от този текст.

За финал ще цитирам няколко думи, изречени от героя на тази безродна и вредна книга – Мидхат паша. Публикувани са през 1877 г. в парижкото списание „Илюстрацион“:

„... Между българите има повече от един милион мохамедани. В това число не влизат нито татарите, нито черкезите. Тези мохамедани не са дошли от Азия, за да се установят в България, както обикновено се мисли. Това са потомци на същите тези българи, преобърнати в Исляма през епохата на завоеванията и следващите години. Това са чедата на същата тази страна, на същата тази българска раса и от същото това коляно. А между тях има една голяма част, които не говорят друг език освен български...“.

UNSILENCED SHAMELESSLY. ONE RECKLESS BOOK

Teodora Bakardzhieva. (2009). Na krachka pred vremeto. Darzhavnikat reformator Midhat pasha (1822–1884). Ruse: Izdatelstvo „Avangard print“. ISBN: 9789543370863.

✉ **Mr. Ognian Stamboliev**
99, Borisova Str.
7012 Russe, Bulgaria
E-mail: ognianstamboliev@gmail.com